

- ресторанний бізнес: світовий досвід та перспективи розвитку для України». 2019. С. 853 – 856. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/piskunova.htm*
3. Туристичний портал міста Суми. URL: <https://visit.sumy.ua/>
4. WalQlike: Гід Квест Путівник. URL: <https://walqlike.com/>

А. С. Гиренко, В. С. Павленко

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

СТВОРЕННЯ ЕКСКУРСІЙНОГО МАРШРУТУ В РАМКАХ ПОДІЄВОГО ТУРИЗМУ НА СУМЩИНІ

У статті висвітлено питання, пов'язане з розвитком подієвого туризму на Сумщині. Розглянуто теоретичні засади, історію вивчення та сучасний стан цієї сфери в Україні. Подано окремі пропозиції щодо напрямів подальшого вивчення потенціалу подієвого туризму.

Ключові слова: подієвий туризм, туризм, екскурсійний маршрут, перспективи розвитку туризму.

В статье освещен вопрос, связанный с развитием событийного туризма на Сумщине. Рассмотрены теоретические основы, история изучения и современное состояние этой сферы в Украине. Представлены отдельные предложения по направлениям дальнейшего изучения потенциала событийного туризма.

Ключевые слова: событийный туризм, туризм, экскурсионный маршрут, перспективы развития туризма.

The article highlights issues related to the development of event tourism in Sumy region. The theoretical foundations, history of study and current state of this sphere in Ukraine are considered. Separate proposals are presented on the directions of further study of the potential of event tourism.

Key words: event tourism, tourism, excursion route, prospects of tourism development.

Актуальність теми. Поява та розвиток на міжнародному ринку туристичних послуг такого виду туризму, як подієвий туризм, зумовили підвищення попиту серед споживачів на цей досить новий напрям галузі. З року в рік кількість відвідувачів подієвих турів зростає, що викликає необхідність у створенні модернізованої інфраструктури, вивченні туристичного попиту на подієвий туризм та факторів, що впливають на нього, підготовці спеціалістів для взаємодії зі споживачами під час проведення заходів.

Подієві тури, що поєднують в собі традиційний відпочинок та участь в різноманітних подіях як у світі, так і в Україні, поступово стають дедалі популярнішими. Тому дослідження розвитку подієвого туризму в Україні є актуальним.

Виходячи з вище сказаного актуально буде розробити маршрути, сформувати екскурсійні програми, що включали б надання основних і додаткових послуг, які б складала технологію туристичного обслуговування,

тобто виробництво конкретного туристського продукту, призначеного для задоволення потреби в туристській послугі.

Мета статті полягає в аналізі розвитку подієвого туризму на Сумщині та розробці екскурсійного маршруту.

Виклад основного матеріалу. Подієвий туризм – це порівняно молодий напрям туризму як в Україні, так і у світі, в якому головною мотивацією споживачів виступає інтерес до відвідування певної спортивної, розважальної, музичної або іншої події та прийняття у ній участі. Унікальні події тури поєднують у собі рекреацію, відпочинок та розваги одночасно. За оцінкою Всесвітньої туристичної організації (UNWTO) подієвий туризм на даний час є одним з найперспективніших видів туризму у світі. Серед інших видів туризму подієвий туризм вражає своєю насиченістю програми, видовищністю, яскравістю та атмосферою. Ще однією особливістю подієвого туризму є невичерпність його ресурсів [1].

Вперше термін «подієвий туризм» або «event tourism» був використаний в 1987 році Департаментом туризму і громадськості Нової Зеландії. Слово «івент» з'явилося порівняно недавно і вживається в повсякденному визначенні, проте законодавчого чи словникового визначення даному терміну ще не надано, частіше зустрічається поняття «культурно-масовий захід» [5].

В Україні івент-індустрія бере початок з 90-х років XX ст. Історично склалося так, що в самостійну сферу івент виділився лише за останні двадцять років. Цей підйом зумовлений відповідністю потребам людей, які у всі часи хотіли отримати нові враження, стати частиною подій, впливати на їх хід і отримати радісне відчуття причетності до чогось більшого. Треба зазначити, що в Україні подієвий туризм розвивається повільно. Тільки з 2002 р. туристичні фірми почали пропонувати послуги з організації подієвих поїздок. Збільшення в'їзного туризму в Україні у зв'язку з подіями не є систематичним і пов'язано з такими подіями як, до прикладу, Євробачення, Євро-2012. Більшість подій в Україні – місцевого й регіонального масштабу, що не надто приваблює навіть українських туристів і не сприяє розвитку в'їзного туризму.

В ході нашого дослідження можна зазначити що будь яка подія є важливою ланкою мотивації туризму і посідають головне місце в проектуванні туристичних пакетів та стимулюванні продажів багатьох туристичних напрямів. Планування та створення подієвих турів розпочалося лише кілька десятиліть тому і було зумовлене зростанням попиту споживачів на нові враження від таких подій, як, зокрема, фестивалі, карнавали, спортивні змагання. Індустрія подієвого туризму є галуззю, яка динамічно розвивається в наш час і створює значну кількість робочих місць.

Крім того, події грають іншу важливу роль – культурний розвиток, зміцнення національних та релігійних ідей, наукова пропаганда та духовний відпочинок.

Подієвий туризм виступає чинником туристичної привабливості регіонів. Регіон, в якому проводяться події, набуває нового іміджу, а в розвиток його інфраструктури залучаються інвестиційні кошти, місцева громада отримує нові робочі місця. Крім того, проведення різного роду подій є передумовою розвитку малобюджетних видів відпочинку та важливим чинником підвищення культурно-освітнього рівня населення [1]. Щорічно на Сумщині відбуваються фестивалі міжнародного, національного, обласного рівнів різних за масштабом. З метою обміну досвідом у напрямку фестивального руху Сумським, Житомирським, Вінницьким та Чернівецьким Центрами розвитку місцевого самоврядування був організований стаді-тур на Сумщину. Громади Сумщини ще не мають своїх бренд-буків, але активно працюють над цим. Той потенціал, який є, і його можливе представлення виглядають набагато краще, ніж в інших областях країни, що мають краще географічне розташування, можливості, фінансування. На Сумщині багато громад, які мають туристичний потенціал. Наприклад, Недригайлівська ОТГ, яка позиціонує себе через постать Петра Калнишевського; Лебединська потенційна ОТГ – батьківщина Давида Бурлюка, визнаного митця Японії, США. Тростянецька ОТГ має фестиваль «Столиця Сумщини» тощо» [4].

Також слід виділити насамперед Сумську область. За участю відділу промоції та туризму Сумської обласної державної адміністрації виділяє наймасштабніші фестивалі, що проводиться в Сумах та області:

Одним з таких фестивалів є всеукраїнський театральний фестиваль «Чехов-фест» який щорічно проходить в Сумах. За цей час відомі українські театри зіграли понад 30 вистав, які подивились близько 10 тисяч глядачів. Фестиваль щорічно відбувається в Сумах наприкінці квітня. Його організатори Володимир Нянькін та івент-агенція «Арт-хвиля».

Також щороку у травні до Міжнародного дня музеїв проводять мистецький арт-фестиваль «Ніч міста». У рамках фестивалю налічується більше 30 заходів, а відвідувачі приїждять навіть зі столиці.

У місті Тростянець Сумської області проводять фестиваль історичної реконструкції «Стара Фортеця. Подорож крізь століття проводиться на території унікальної пам'ятки архітектури XVIII століття – фортеці «Круглий двір». На гостей завжди чекають лицарські поєдинки, в яких візьмуть участь близько сотні бійців з клубів України та інших країн, турнір лучників, ярмарок ремісників з майстер-класами та корчма із середньовічними стравами. Будь-хто зможе постріляти з лука та арбалета. Фестиваль

прикрасить музика, танці фольклорних колективів і фаєр-шоу.

Ще один фестиваль який проводиться в м. Тростянець це «Схід рок» – музичний фестиваль, який щорічно проводиться у місті Тростянець. Вперше відбувся у липні 2013 року. Нині фестиваль відбудеться вже всьоме. Щороку Схід-рок дає можливість молодим колективам виступити на одній сцені з монстрами української рок-музики. Фестиваль проводять у фортеці XVIII століття – Круглий Двір. Можна не лише слухати музику, відпочивати з друзями і знаходити нових знайомих, але й насолоджуватися старовинною архітектурою.

В 2019 році відбувся вперше на Сумщині Агро-еко-етно фестиваль «НempFest». Свято проводиться кожного року в серпні в с. Сад. Як виявилось сумщина є лідером у вирощуванні конопель не тільки в Україні, а й у світі. На території області знаходиться 4 із 7 діючих в Україні коноплезаводів та Інститут луб'яних культур, де створюються нові сорти цієї культури. Тенденції розвитку коноплярства, правові аспекти вирощування коноплі, сучасні тенденції та досвід переробки промислових конопель харчового напрямку були детально обговорені на навчально-практичному семінарі в рамках фестивалю коноплярства.

Фестиваль «Кролевецькі рушники» збирає поетів, письменників, художників, майстрів декоративно-прикладного мистецтва, мистецтвознавців, художніх колективів та окремих виконавців з різних регіонів України.

Фестиваль «Козацькому роду нема переводу. Обласне патріотичне свято «Козацькому роду нема переводу» влаштовують до Дня захисника України та Дня українського козацтва. У фестивалі беруть участь кращі художні колективи та виконавці з різних регіонів Сумщини.

Одним з музичних фестивалів що проводиться на Сумщині це фестиваль «Органум». Його головною метою є пропаганда класичного мистецтва. В рамках заходу влаштовують концерти на яких виконують виконували твори Моцарта та Бортнянського.

Фестиваль «Віншуємо суницю – першу ягоду-царицю», традиційне обласне свято «Вітаємо суницю-першу ягоду-царицю». Торік там спекли найбільший Полуничний пиріг-довжиною 43 метри 97 сантиметрів. Його занесли до Книги рекордів Гіннеса України.

Фестиваль «Козацький родослав». Всеукраїнський фестиваль «Козацький родослав» відзначатимуть в рамках святкування в Сумській області 360-ї річниці перемоги війська Івана Виговського в Конотопській битві. Відвідувачів чекають численні концерти, Козацькі розваги та українська кухня [6].

Досліджуючи фестивалі які проводяться на території Сумської області, як основу можна взяти м. Тростянець, як одне із самих розвинутих фестивальних міст. Зробивши аналіз, багато сумчан відвідують фестиваль «Стара фортеця». Розробивши івент-тур «Поринь в історію міста», екскурсійний маршрут доречно буде побудувати таким чином, щоб тема екскурсії відповідала темі фестивалю. Завдяки такій тематиці він буде актуальний для даної категорії туристів, а також приверне більшу аудиторію до даного заходу.

Висновки. Отже, подієвий туризм у нашій країні порівняно молодий вид туризму. Але Україні для його розвитку сприяє геополітичне розташування України, етнічний склад населення, багатство народної культури, обрядовості, особливості традицій і обрядовості, тому безумовно перспективним є проведення етнофестивалів або інших заходів, що становлять національну культуру. Наприклад Сорочинський ярмарок чи Квартал-Fest, які мають всі передумови для того, щоб збирати багато глядачів і учасників. Основною причиною повільного розвитку подієвого туризму є специфіка організаційних особливостей у поєднанні з відсутністю належного рівня державного регулювання.

Для перспективного розвитку подієвого туризму на Сумщині потрібно залучити інвестиції, розвинути комунальні послуги, розвивати фестивальний рух і стати туристичним центром всієї Слобожанщини. Започаткування та проведення подібних фестивалів, як в Тростянці, не тільки позитивно впливає на імідж території, а й відкриває можливості отримання додаткового поштовху до розвитку територій громад. В цілому фестивальний рух відображає світову тенденцію у туризмі, де культурно-пізнавальні та розважальні форми стають основою росту туристичних потоків у розвинутих країнах.

Список використаних джерел

1. Александрова А. Ю Економіка і територіальна організація міжнародного туризму. М.: 1996. 427 с.
2. Александрова А. Ю. Международный туризм. Учебник. М.: Аспект Пресс, 2002. 470 с.
3. Кляп М. П. , Шандор Ф. Ф. Сучасні різновиди туризму. Навч. посібник. В-во: Знання. К.: 2011. 334 с.
4. Марченко О. Інтеграція регіонального туристичного продукту в національний загальноукраїнський туристичний продукт та європейську туристичну індустрію. *Закарпаття: науково-популярне видання про історію, сучасність, перспективи краю.* № 3. С. 42 – 46.
5. Шаповалова І. Майбутнє event-маркетингу.
URL: <https://www.proreklamu.com/articles/below-the-line-btl/4690-sevent-.html>
6. Подієвий туризм в Україні: спортивні змагання, ярмарки, виставки, концерти, карнавали. URL: http://www.ukrtourism.com/travel_in_ua/1-9-2008_12-48_52_1.html